

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 30 hallituksen esityksestä laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunta on 15 päivänä lokakuuta 1993 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 208 laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta.

Valiokunta on tässä yhteydessä ottanut käsiteltäväksi myös eduskunnan 7 päivänä kesäkuuta 1991 valiokuntaan lähettämän ed. Louvon oivomusaloitteen n:o 1156/1991 vp aikuisten naksuttoman hammashuollon laajentamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Pekka Hunalto sosiaali- ja terveysministeriöstä, osastoyällikkö Kaarina Ronkainen kansaneläkelaioksesta, erityisavustaja Sinikka Huhtala Suomen Kuntaliitosta, asiamies Pekka Piispanen Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitosta, asiamies Riitta Wörn Liiketyönantajain Keskusliitosta, asiantuntijalääkäri Markku Toropainen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, asiamies Seppo Ruotsalainen Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitosta, sosiaali-insinööri Kai Libäck Akavasta, jaostopäällikkö Kaarina Knuuti Maa- ja metsätaloustuotajain Keskusliitosta ja toiminnanjohtaja Atila Jamaletdin Suomen Hammaslääkäriliitosta.

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi koko aikuisväestöön kohdistettavaksi aiotun järjestelmällisen hammashuollon korvaamisen toteuttamisesta vuoden 1994 alusta. Vuonna 1956 tai sen jälkeen syntyneillä sekä rintamaveteraaneilla säilyisi nykyinen korvausjärjestelmä. Muu aikuis-

väestö saisi korvausta samoin nykyisten säännösten mukaisesti. Ehdotus säästäisi sairausvakuutusrahaston menoja arviolta 450 miljoonaa markkaa vuodessa. Esitys liittyy valtion vuoden 1994 talousarvioesitykseen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1994 alusta.

Toivomusaloitteessa n:o 1156/1991 vp ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi pikaisesti toimenpiteisiin aikuisten hammashuoltouudistuksen nykyisten epäkohtien korjaamiseksi ja uudistuksen jatkamiseksi uusiin ikäluokkiin nopeassa tahdissa.

Sairausvakuutusjärjestelmän kokonaisuudistus on parhaillaan valmisteltavana. Tässä yhteydessä tulee myös suorittaa tarkastelu terveyspoliittisten ja taloudellisten tekijöiden yhteensovittamiseksi kokonaisuuden kannalta mahdollisimman tehokkaaksi. Tästä syystä valiokunta ei pidä tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena, että hammashuollon korvattavuus kumotaan kokonaan, vaan yhtyen hallituksen esityksen perustelujen valtiontaloudellisiin näkökohtiin esittää uudistuksen toimeenpanoa lykättäväksi edelleen vuodelle.

Edellä esitetyistä syistä sosiaali- ja terveysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin ja
että hyväksyttäisiin näin kuuluva lakiehdotus:*

1.

Laki

aikuisten järjestelmällisen hammashuollon toimeenpanon siirtämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sen estämättä, mitä sairausvakuutuslain muuttamisesta 30 päivänä joulukuuta 1991 annetun lain (1714/91) voimaantulosäännöksen 1 momentissa on sanottu lain 5 §:n 2 momentin ja 5 b §:n 1 momentin johdantokappaleen ja 1 kohdan sekä 7 §:n soveltamisesta, sovelletaan sanottuja lainkohtia, sellaisina kuin ne ovat mainitun sairausva-

kuutuslain muuttamisesta annetun lain voimaan tullessa, 31 päivään joulukuuta 1994.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994. Sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 1994.

Edelleen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että toivomusaloite n:o 1156/1991 vp hylättäisiin.

Helsingissä 27 päivänä lokakuuta 1993

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Taina ja jäsenet U. Anttila, Antvuori, Hiltunen, Hurskainen, Kuittinen, Mutti-

lainen, Nordman, Perho-Santala, Puhakka, Puisto ja Stenius-Kaukonen sekä varajäsenet Koistinen, Mäkipää, Takala ja Vehkaoja.

Vastalause

Hallituksen esitys aikuisten järjestelmällisen hammashuollon perumisesta on osoitus hallituksen lyhytnäköisestä ja sosiaali- ja terveystaloudelliset näkökohdat sivuuttavasta politiikasta, jolla heikennetään kohtuuttomasti erityisesti paljon sairastavien ihmisten asemaa.

Olemme ehdottaneet asian aikaisemmissa käsittelyissä, että aikuisten hammashuollon toteuttamisessa edetään asteittain ottamalla ensin järjestelmällisen hammashoidon piiriin nuorten ikäluokkien lisäksi 65 vuotta täyttäneet. Tämä on mielestämme edelleen kestävä linja. Erityistä huomiota on syytä kiinnittää siihen, että suun alueen syöpien riski kasvaa iän myötä. Arvioi-

taessa ryhmiä, joiden hammashuollon tarve on erityisasemassa, vanhusväestön hammashuolto on asetettava etusijalle keski-ikäiseen väestöön nähden.

Ehdotamme väliaikaista lakia samaksi ajaksi, joksi valiokunnan enemmistö esittää aikuisten hammashuollon toimeenpanon siirtämistä. Valiokunnan enemmistön kanta lykkäämisestä on tietysti hallituksen esitystä parempi.

Edellä olevaan viitaten ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvän lakiehdotuksen lisäksi hyväksyttäisiin seuraavat lakiehdotukset:

2.

Laki

sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan väliaikaisesti 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 5 b §:n 1 momentin johdantokappale ja 1 kohta sekä 7 §, sellaisina kuin ne ovat 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1714/91), sekä

lisätään 5 §:ään siitä mainitulla lailla kumotun 2 momentin tilalle uusi 2 momentti, seuraavasti:

5 §

Mitä 1 momentissa säädetään sairaanhoidon korvaamisesta, sovelletaan vastaavasti hammas-sairauksiin, jos kysymyksessä on muun sairauden kuin hammassairauden parantamiseksi välttämä-

tön hoito tai sädehoidon tai sytostaattihoidon takia tarpeellinen hammashoito. Hammashuollon korvaamisesta sairaanhoitona vuonna 1956 ja sen jälkeen syntyneille sekä 65 vuotta täyttäneille säädetään 5 b §:ssä. (Uusi)

5 b §

Sairaanhoitona korvataan sen lisäksi, mitä 5 §:n 2 momentissa on säädetty, vuonna 1956 tai sen jälkeen syntyneille sekä 65 vuotta täyttäneille vakuutetuille:

1) hammaslääkärin suorittama järjestelmällisen hammashuollon periaatteita noudattava suun ja hampaiden tutkimus ja hoito ja proteettiset toimenpiteet, lukuun ottamatta oikomishoitoa, sekä hammaslääkärin laskuttama hammas-tekniinen työ, sekä erikoishammasteknikon suorittama hampaattoman leuan kliininen tutkimus ja proteesihoidolliset toimenpiteet;

7 §

Lääkärin perimästä palkkiosta korvataan 60 prosenttia tai, jos peritty palkkio on suurempi kuin noudatettavaksi vahvistettu taksa, 60 prosenttia taksan mukaisesta määrästä.

Hammaslääkärin suorittamasta suun ja ham-

paiden tutkimuksesta sekä ehkäisevästä hoidosta perimästä palkkiosta korvataan 90 prosenttia tai, jos peritty palkkio on suurempi kuin noudatettavaksi vahvistettu taksa edellyttää, 90 prosenttia taksan mukaisesta määrästä. Hammaslääkärin perimästä palkkiosta korvataan 60 prosenttia tai, jos peritty palkkio on suurempi kuin noudatettavaksi vahvistettu taksa edellyttää, 60 prosenttia taksan mukaisesta määrästä. Mitä edellä on säädetty, sovelletaan myös silloin, kun hammaslääkärin määräämän tutkimuksen ja ehkäisevän hoidon on suorittanut tai hoidon antanut asianmukaisen ammattikoulutuksen saanut henkilö.

Palkkiosta, jonka lääkäri on perinyt suorittamastaan laboratorio- tai röntgentutkimuksesta, suoritetaan korvaus 8 §:n 1 momentin mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 1994.

3.

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (734/

92) 5 §:n 1 momentin 1 kohta,

sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1992 annetussa laissa (1646/92), seuraavasti:

5 §

Maksuttomat terveyspalvelut

Terveydenhuollon palveluista ovat maksuttomia:

1) kansanterveyslain (66/72) 14 §:n 1 momentin 1—6 ja 9 kohdassa sekä 14 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut palvelut ja hoitoon kuuluvat aineet lukuun ottamatta avosairaanhoidon lääkäripalvelujen käyttöä, kotisairaanhoitoa, laitoshoidon annettua kuntoutusta, yksilöko-

taista fysioterapiaa, sairaankuljetusta, ylläpitoa, lääkärin ja hammaslääkärin antamia todistuksia ja lausuntoja, jotka eivät liity potilaan hoitoon, sekä 19 mutta ei 65 vuotta täyttäneelle annettua hampaiden tutkimusta ja hoitoa taikka alle 19-vuotiaille ja 65 vuotta täyttäneille annettua muuta hammashoitoa kuin hampaiden tutkimusta ja ehkäisevää hoitoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 1994.

Helsingissä 27 päivänä lokakuuta 1993

Marjatta Stenius-Kaukonen
Kyllikki Muttilainen
Ulla Anttila

Jouko Skinnari
Virpa Puisto

Sinikka Hurskainen
Marjatta Vehkaoja
Lea Mäkipää

